

OBSAH

ÚVOD	5
1. VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV. FUNKCIE KULTÚRY. PERIODIZÁCIA DEJÍN KULTÚRY.	7
1.1. Základné pojmy	9
1.2. Funkcie kultúry	13
1.3. Periodizácia dejín kultúry.....	14
2. NAJSTARŠIE OBDOBIE VÝVOJA CIVILIZÁCIE - PRAVEK...	18
2.1. Vznik jazyka.....	22
2.2. Vznik umenia	24
2.3. Neolitická revolúcia	26
3. STAROVEKÉ MIMOEURÓPSKE CIVILIZÁCIE	28
3.1. Vznik písma	28
3.2. Mezopotámia.....	33
3.3. Staroveký Egypt	35
3.4. Fenícia	41
3.5. Dejiny židovskej kultúry	43
3.6. Čína	46
4. ANTICKÉ GRÉCKO – KOLÍSKA EURÓPSKEJ CIVILIZÁCIE	53
4.1. Kultúrne kompetencie človeka v gréckej antike	60
4.2. Grécka filozofia	63
4.3. Architektúra a sochárstvo	68
5. STAROVEKÝ RÍM	74
5.1. Architektúra a urbanizmus v starovekom Ríme	77
5.2. Rímske umenie	81
6. KELTSKÁ KULTÚRA	85
6.1. Kelti na území dnešného Slovenska.....	86
6.2. Zánik keltskej kultúry.....	89
7. ŠÍRENIE KREŠŤANSTVA A SŤAHOVANIE NÁRODOV- EURÓPA OD POČIATKU LETOPOČTU	91
7.1. Prvé kroky šírenia kresťanstva a význam patristiky	91
7.2. Význam Byzantskej ríše pri šírení kresťanstva	93
7.3. Sťahovanie národov	97

8. KULTÚRA STREDOVEKEJ EURÓPY OD PÁDU ZÁPADORÍMSKEJ RÍŠE.....	101
8.1. Výtvarné umenie ranného stredoveku.....	102
8.2. Formovanie feudálneho (lénneho) systému a vznik rytierskej kultúry v stredovekej Európe.....	104
8.3. Karolínska renesancia	105
8.4. Veľká Morava v európskom kultúrnom priestore	108
9. VPLYV ARABSKEJ KULTÚRY NA EURÓPSKU IDENTITU ..	113
9.1. Prvé kontakty s arabským svetom.....	113
9.2. Islamský svet ako sprostredkovateľ antického dedičstva a kultúr Východu.....	115
9.3. Európa a islamský svet v období križiackych výprav: konflikt a kultúrna interakcia	118
10. ROMÁNSKE UMENIE: 11.-13. STOROČIE	122
10.1. Mocenské a duchovné transformácie Európy po roku 1066 ...	122
10.2. Románsky stavebný sloh: monumentalita, symbolika a liturgická funkcia.....	124
10.3. Od rozvoja peňažnej ekonomiky k vzniku univerzít: kultúrne premeny stredovekej Európy	130
11. NESKORÝ STREDOVEK A VÝZNAM GOTICKÉHO UMENIA	135
11.1. Gotické umenie v stredoeurópskom kontexte	137
11.2. Gotické a ranorenesančné výtvarné umenie v Európe: sochárstvo, optický realizmus a transformácia vizuálneho prejavu.....	141
12. EURÓPA NA PRAHU NOVOVEKU	145
12.1. Zrod humanizmu a renesancie: Myšlienkové, spoločenské a umelecké premeny 14.–16. storočia	145
12.2. Periodizácia a význam období renesancie.....	147
12.3. Manierizmus a neskorá renesancia.....	154
12.4. Úloha mecenášskych rodov v rozvoji humanizmu a renesančného umenia.....	156
12.5. Renesancia ako éra vedeckých inovácií a premien európskej spoločnosti	157
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	162